Ortaokul Öğrencileri İle Bilgisayar Meslek Dersi Alan Ortaöğretim Öğrencilerinde Bilişim Etiği

Assist. Prof. Dr. Sezer Köse Biber - Assist. Prof. Dr. Mahir Biber

ÖZ

Bilişim etiği, bilişim araçlarının kullanımı ile ilgili doğru ve yanlış davranışlara odaklanan bir kavramdır. Bu araştırmada ortaokul öğrencileri ile bilgisayar meslek dersi alan ortaöğretim öğrencilerinin bilişim etiği düzeylerini ortaya koymak ve karşılaştırmak, bu düzeylerinin cinsiyetlerine göre değişimini incelemek amaçlanmıştır. Araştırmada genel tarama modellerinden ilişkisel tarama modelinden yararlanılmıştır. Araştırmanın örneklemini İzmir ilinde yer alan ortaokullarda öğrenim gören 101 öğrenci ile yine İzmir ilinde yer alan meslek liselerinde öğrenim gören 180 öğrenci oluşturmuştur. Böylece araştırmanın örnekleminde toplam 281 öğrenci yer almıştır. Çalışma kapsamında Yoon (2011) tarafından geliştirilen "Real Life Situation Scenario Information Technologies Scale" kullanılmıştır. Ölçeğin orijinali 7'li likert tipindedir. Ölçek, Arıkan ve Duymaz (2014) tarafından "Gerçek Yaşam Durum Senaryolarıyla Bilişim Etiği Ölçeği (GYDSBE)" adıyla Türkçeye uyarlanmıştır ve 5'li likert tipine dönüştürülmüştür. Ölçekte öğrencilerin etik davranışlarını ortaya koyabilecek, günlük yaşam ile birebir ilişkili dört senaryo ve toplam 68 madde yer almaktadır. Ölçek maddeleri "Google Formlar" üzerine aktarılarak ölçek çevrimiçi ortamda öğrencilere uygulanmıştır. Araştırmada elde edilen verilerin öncelikle normal dağılıma uygunluğu incelenmiş, elde edilen sonuçlara göre kullanılabilecek veri analiz tekniğine karar verilmiştir. Verilerin normal dağılım gösterip göstermediği Shapiro Wilk W testi kullanılarak belirlenmiştir. Bu testten elde edilen sonuçlara göre analizlerde Mann Whitney U testi, İlişkisiz t-testi, frekans ve yüzdelerden faydalanılmıştır. Elde edilen bulgulara göre, öğrencilerin bilişim etiği düzeylerinin ortalamanın altında olduğu, ortaokul öğrencileri ile ortaöğretim öğrencilerinin bilişim etiği düzeylerinin ise farklılaşmadığı görülmüştür. Araştırmada elde edilen bir diğer sonuç ise, öğrencilerin bilişim etiği düzeylerinin cinsiyetlerine göre farklılaştığı ve bu farklılığın erkek öğrenciler lehine olduğu şeklindedir. Elde edilen sonuçlar hem ortaokul öğrencilerine hem de ortaöğretim öğrencilerine verilen bilgisayar derslerinin içeriklerinin bilişim etiği konusunda öğrencilere yeterince fayda sağlamadığını, bu derslerin içeriklerinde bilişim etiği gibi önemli bir konuya yönelik iyileştirmelere gereksinim duyulduğunu ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bilişim Etiği, Ortaokul Öğrencileri, Ortaöğretim Öğrencileri

ISBN: 978-605-2132-20-3 Copyright (c) 2018 by IBAD